

डॉ. पंजाबराव देशमुख वस्तिगृह निर्वाह भत्ता योजनेतर्गत आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता भाड्याने दिलेल्या शासकीय /स्थानिक संस्था / मंडळ यांच्या मालकीच्या इमारतीमधील वस्तिगृहाच्या व्यवस्थापनाकरीता व प्रवेशाकरिता नियमावली.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२४९/तांशि-४,
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०००३२.
दिनांक: १० ऑगस्ट, २०१८.

वाचा : शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२४९/तांशि-४, दिनांक: १३ जुलै, २०१८.

शासन निर्णय:

डॉ. पंजाबराव देशमुख वस्तिगृह निर्वाह भत्ता योजनेतर्गत आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता वस्तिगृहाच्या सुविधा जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी उपलब्ध व्हाव्यात याकरिता शासकीय /स्थानिक संस्था/ मंडळ यांच्या मालकीच्या इमारती नोंदणीकृत संस्थांना भाड्याने देण्याची योजना संदर्भाधीन दिनांक १३ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये कार्यान्वित करण्यात आली आहे. शासकीय /स्थानिक संस्था/ मंडळ यांच्या मालकीच्या इमारती भाड्याने दिलेल्या वस्तिगृहाच्या व्यवस्थापनाकरीता व विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाकरिता सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ प्रमाणे नियमावली लागू करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०८१०११४६०२१२०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**Sanjay A.
Dharurkar**

(संजय औ.धारुरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

Digitally signed by Sanjay A. Dharurkar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher and
Technical Education Department, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
254.204c37145fd393d6d5c713e94e6da7bc6bee23011448b
7fc64d138630b9c76ae7a2, cn=Sanjay A. Dharurkar
Date: 2018.08.10 17:16:19 +05'30'

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई

३. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
५. सर्व सन्माननीय विधानपरिषद व विधानसभा सदस्य.
६. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व प्रशासनिक विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
९. आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१०. आयुक्त, दुर्घट व्यवसाय विकास, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
११. आयुक्त, मत्स्य व्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. सर्व जिल्हाधिकारी
१३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१६. संचालक, पशु संवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. कुलसचिव, सर्व (कृषी/अकृषी) विद्यापीठे
१८. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, ता.माणगाव, जि.रायगड
१९. कुलसचिव, महाराष्ट्र राज्य आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
२०. संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळ, शासकीय तंत्रनिकेतन इमारत, ४९, खेरवाडी, अलियावर जंग मार्ग, बांद्रा (पूर्व), मुंबई ४०००५१
२१. सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, विभागीय कार्यालये (सर्व) (संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत)
२२. सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये (सर्व)
२३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिद्धीसाठी)
२४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र -१/२, मुंबई/नागपूर
२५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र -१/२, मुंबई/नागपूर
२६. सर्व संबंधित मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
२७. सह/उप सचिव (मशि-२/विशि/अर्थसंकल्प), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२८. अवर सचिव (तांशि-३/विशि-३), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२९. कक्ष अधिकारी (मशि-२/मशि-४/तांशि-५/तांशि-६/साशि-१), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३०. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक
३१. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक
३२. निवड नस्ती (तांशि-४)

परिशिष्ट - अ

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२४९/तांशि-४, दिनांक : १३ जुलै, २०१८ अन्वये
डॉ. पंजाबराव देशमुख वस्तिगृह निर्वाह भत्ता योजनेतर्गत आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील
विद्यार्थ्यांकरिता नोंदणीकृत संस्थांना भाड्याने दिलेल्या शासकीय /स्थानिक संस्था/ मंडळ यांच्या
मालकीच्या इमारतीमधील वस्तिगृहाच्या व्यवस्थापनाकरीता व प्रवेशाकरिता नियमावली.

१. शासकीय /स्थानिक संस्था/ मंडळ यांच्या ताब्यातील इमारत जी संस्था वस्तिगृह
चालविण्यास घेईल त्या नोंदणीकृत संस्थेने वस्तिगृहाच्या दैनंदिन व्यवस्थापनासाठी वस्तिगृह
वार्डन, सुरक्षा रक्षक, सफाई कर्मचारी तथा अन्य कर्मचारी, स्वतःच्या खर्चातुन व शक्यतो कंत्राटी
तत्वावर नियुक्त करणे आवश्यक राहील. याकरिता शासनाकडून कोणतेही अनुदान अनुज्ञेय
राहणार नाही.

२. वस्तिगृहामध्ये प्रवेशासाठी पात्रता :-

अ) सदर विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा. ***

आ) विद्यार्थ्यांचे व पालकाचे मिळून एकूण वार्षिक उत्पन्न रु.८.०० लक्ष मर्यादिपर्यंत असावे.

इ) शासनाने वेळोवेळी घोषित केल्याप्रमाणे व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी केंद्रीभूत प्रवेश
प्रक्रीयेव्वारे प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी प्रवेशासाठी पात्र असतील.

ई) बिंगर व्यावसायिक उच्च शिक्षण अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी प्रवेशासाठी पात्र
असतील.

उ) इयत्ता ११ वी व १२ वी वर्गामध्ये शिक्षण घेत असलेले विद्यार्थी प्रवेशासाठी पात्र असतील.

टिप - व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, वैद्यकीय शिक्षण,
विधी, कृषी अशा विविध अभ्यासक्रमांचा समावेश होतो. याची यादी शासन निर्णय, उच्च व
तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दि. ७ ऑक्टोबर, २०१७
सोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केलेली आहे.

*** महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थी म्हणजे ज्या विद्यार्थ्याचा राज्यात १५ वर्षे अधिवास
असून, राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाची माध्यमिक आणि उच्च
माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असावा.

*** अधिवासाच्या पुराव्यासाठी सक्षम प्राधिकरणाचे अधिवास प्रमाणपत्र (Domicile
Certificate) जोडणे आवश्यक आहे.

३. सुरक्षिततेची खात्री तसेच स्वतंत्र व्यवस्था असल्याखेरीज विद्यार्थींना वस्तिगृहामध्ये
प्रवेश देता येणार नाही. विद्यार्थींना प्रवेश दिले असल्यास त्यांच्याकरिता स्वतंत्र महिला
कर्मचाऱ्यांची व महिला सुरक्षा रक्षकांची नियुक्ती करणे बंधनकारक राहील.

४. वस्तिगृहामध्ये प्रवेश देतांना खालील प्राधान्यक्रम विचारात घ्यावा.

- क) व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रीयेव्वारे आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी
- ख) बिगर व्यावसायिक उच्च शिक्षण अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेले आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी
- ग) इयत्ता ११ वी व १२ वी वर्गामध्ये शिक्षण घेत असलेले आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी

टिप - या योजनेसाठी आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गाकरीता रुपये ८.०० लाख उत्पन्न मर्यादा निश्चित केली आहे.

५. अधिक दूरच्या ठिकाणाहून शिक्षणासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांस प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

६. स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्यांना वस्तिगृहामध्ये प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

७. दिव्यांग आरक्षण : एकूण प्रवेशक्षमतेच्या ५% जागा दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असतील. त्यासाठी आवश्यक त्या सुविधा उपलब्ध करून देणे बंधनकारक असेल.

८. उपरोक्त आरक्षित जागा, स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्य, अपंग यांनी याबाबतची आवश्यक ती सक्षम अधिकाऱ्यांनी दिलेली प्रमाणपत्रे / कागदपत्रे सादर करणे बंधनकारक आहे.

९. प्रवेशासाठी पात्र विद्यार्थी :-

- अ) ज्या विद्यार्थ्यांना अगोदरच्या वर्षी अन्य वस्तिगृहात प्रवेश मिळाला होता, असे विद्यार्थी खालील अटी पुर्ण करीत असल्यास,
- वस्तिगृहातील वास्तव्य कालावधीत त्यांच्याविरुद्ध संबंधित वस्तिगृहाचे वार्डन वा महाविद्यालयाकडून कोणतीही शिस्तभंगविषयक कारवाई झालेली नसावी किंवा त्यांच्या गैरवर्तणुकीबाबत संबंधित वस्तिगृहाचे वॉर्डन वा संबंधित महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांनी आक्षेप घेतलेला नसावा.
  - अशा विद्यार्थ्यांची मागील शैक्षणिक वर्षात वर्गात ७५ % उपस्थिती असल्याचे संबंधित महाविद्यालयाचे प्राचार्य अथवा संचालक यांचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.
  - आधीच्या शैक्षणिक वर्षात दिलेली परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असून अनुत्तीर्ण असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येणार नाही.
  - त्यानंतरच्या शैक्षणिक वर्षादरम्यान सदर विद्यार्थ्यांना उत्तीर्ण झाल्यावर वस्तिगृहात जागा रिक्त असल्यासच प्रवेश देण्यात येईल.

ब) नव्याने प्रवेश घेणारे विद्यार्थी :-

i) उपरोक्त क्रमांक १ मधील विवरणपत्रात नमूद केलेल्या शासकीय महाविद्यालयात/ संस्थेत शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी,

१०. प्रवेशासाठी अपात्रता:-

- i. विद्यार्थ्याने ज्या संस्थेमध्ये प्रवेश घेतला आहे ती संस्था ज्या शहरात / गावात असेल आणि असा विद्यार्थी त्या शहरात / गावात वास्तव्यात असेल तर त्या विद्यार्थ्यास वसतिगृहामध्ये प्रवेश घेण्यासाठी अपात्र समजण्यात येईल.
- ii. समांतर अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यास, वसतिगृह प्रवेशास सदर विद्यार्थी अपात्र ठरेल. (एका विद्याशाखेतील पदवी प्राप्त असलेल्या विद्यार्थ्याने दुसऱ्या विद्याशाखेतील पदवीसाठी प्रवेश घेतला असल्यास किंवा एका विद्याशाखेतील पदव्युत्तर पदवी प्राप्त असलेल्या विद्यार्थ्याने दुसऱ्या विद्याशाखेतील पदव्युत्तर पदवीसाठी प्रवेश घेतला असल्यास)
- iii. कोणताही नोकरी करीत असलेला विद्यार्थी हा वसतिगृह प्रवेशास अपात्र ठरेल.
- iv. अर्धवेळ पदवी / पदविका अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी प्रवेशासाठी अपात्र ठरतील.
- v. पी.एच.डी. करणाच्या विद्यार्थ्याना जास्तीत जास्त ३ वर्षे वसतिगृहात राहता येईल.
पी.एच.डी. करणाच्या विद्यार्थ्याना वसतिगृह प्रवेशाचे नुतनीकरण करताना संबंधित संस्थेच्या संचालक व मार्गदर्शक यांचे स्वाक्षरीत प्रगती अहवाल तसेच, ९० टक्के उपस्थितीचा अहवाल वसतिगृहास सादर करावा लागेल. अहवाल समाधानकारक असल्यासच प्रवेश नुतनीकरण करण्यात येईल.

११. वयोमर्यादा :- वसतीगृहात प्रवेश घेण्यासाठी किमान वयोमर्यादा १६ व कमाल वयोमर्यादा २५ राहील. राज्य प्रशासकीय व्यवसाय मार्गदर्शन संस्था, मुंबई व सिडनहॅम व्यवस्थापकीय व संशोधन संस्था, मुंबई तसेच पी.एच.डी. करणाच्या विद्यार्थ्याना वयाची अट लागू राहणार नाही.

१२. वसतिगृह चालविणाच्या संस्थेने दरवर्षी जिल्ह्यातील महाविद्यालये सुरु झाल्यानंतर १५ जुलै, ते १ ऑगस्ट या कालावधीत सर्व महाविद्यालयातील प्रवेशोच्छुक विद्यार्थ्यांकडून योग्य ती जाहिरात करून विद्यार्थ्यांकडून अर्ज मागविणे आवश्यक राहील. शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये हा कालावधी दि. ३१ ऑगस्ट, २०१८ पर्यंत वाढविण्यात येत आहे.

१३. अर्जदार विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत सादर करावयाची कागदपत्रे :-

- i) मागील वर्षाच्या गुणपत्रिकेची प्रत / चालू वर्षातील सामायिक प्रवेश परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची प्रत.
- ii) महाराष्ट्र राज्याचा निवासी असल्याचा दाखला, (Domicile Certificate).
- iii) महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेतल्याचा पुरावा.

- iv) पालक नोकरी करीत असल्यास आयकर नमूना १६-अ चा फॉर्म.
- v) आयकर पात्र पालकांच्या आयकर विवरणपत्राची (Income Tax Return) प्रत.
- vi) आयकर पात्र नसलेल्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी तहसिलदार / सक्षम अधिकाऱ्यांनी स्वाक्षरी केलेल्या उत्पन्नाच्या दाखल्याची प्रत.
- vii) शासकीय रुग्णालयातील डॉक्टरांकडून प्रकृती चांगली असल्याबाबत तसेच, संसर्गजन्य रोग नसल्याबाबत वैद्यकीय प्रमाणपत्र.

१४. **सत्र कालावधी**:- वसतिगृहाच्या पहिल्या सत्राचा सर्वसाधारण कालावधी १० जून ते ३० नोव्हेंबर व दुसऱ्या सत्राचा कालावधी १ डिसेंबर ते ३० एप्रिल असा राहील. तथापि, अभ्यासक्रमानुसार यामध्ये बदल करता येईल.

१५. **शुल्क** :- वसतिगृह चालविणाऱ्या संस्थेस वसतिगृहात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रतिविद्यार्थी खालील मर्यादेपेक्षा अधिक शुल्क आकारता येणार नाही.

- (अ) मुंबई व पुणे महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरण क्षेत्रातील सर्व शहरे, औरंगाबाद, नागपूर इत्यादी महानगर क्षेत्रातील वसतिगृहासाठी वार्षिक रु.१००००/- प्रतिवर्ष
- (ब) इतर शहरे व ग्रामिण भागातील वसतिगृहासाठी वार्षिक रु.८०००/- प्रतिवर्ष

टिप-(१) : संस्थेने वरील मर्यादेत निर्धारित केलेले शुल्क विद्यार्थ्यांनी संस्थेकडे भरणे आवश्यक राहील.

टिप-(२) डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजनेखाली रु.१.०० लक्ष वार्षिक उत्पन्न असलेल्या बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या उच्च शिक्षण घेणाऱ्या व उच्च माध्यमिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरीता अनुक्रमे रु.२०००/- व रु.१,०००/- प्रतिवर्ष निर्वाह भत्ता शासनाकडून अनुज्ञेय असल्याने संस्थेने निर्धारित केलेल्या शुल्काच्या फरकाची रक्कम विद्यार्थ्यांने संस्थेस देणे बंधनकारक राहिल.

टिप-(३) : वर नमूद मर्यादेपेक्षा जादा शुल्क संस्था आकारीत असल्यास संबंधित संस्थेविरुद्ध कारवाई करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना राहतील.

१६. **इतर सर्वसाधारण नियम**:-

- i. प्रवेशासाठी अर्ज करताना अर्जात खोटी माहिती / कागदपत्रे सादर केल्याचे आढळून आल्यास सदर विद्यार्थ्याचा प्रवेश तात्काळ रद्द केला जाईल.
- ii. ज्या विद्यार्थ्यांना डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजनेखाली निर्वाह भत्ता अनुज्ञेय नसेल अशा वसतिगृहामध्ये प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहात प्रवेश घेताना विहित करण्यात आलेले व देय असणारे शुल्क प्रत्येक सत्राच्या सुरुवातीस भरणे आवश्यक राहील.

- iii. विद्यार्थ्यांनी खानावळीची सोय उपलब्ध असल्यास खानावळीचे प्रत्येक महिन्याचे आगाऊ मासिक शुल्क व्यवस्थापनाकडे जमा करावे.
  - iv. विद्यार्थी उन्हाळी सुट्टीत महाविद्यालयाचे विशेष वर्ग, सी.ई.टी., Summer Training इत्यादी कारणास्तव वसतिगृहात राहण्यास इच्छूक असेल, तर संबंधित महाविद्यालय / संस्थेचे प्राचार्य व संचालक यांच्याकडून याबाबत प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. या कालावधीसाठी संबंधित विद्यार्थ्यांस संस्था निश्चित करेल असे शुल्क भरावे लागेल. मात्र, याबाबतीत तो हक्क सांगू शकणार नाही.
  - v. जर एक आठवड्यापेक्षा जास्त दिवस विद्यार्थ्यांस बाहेर जावयाचे असेल, तर जाण्यापूर्वी त्याने व्यवस्थापन कार्यालयास लेखी कळविणे आवश्यक आहे. जर, विद्यार्थी समाधानकारक कारण न देता गैरहजर राहिला व वसतिगृहाचे नियम तोडण्याचा प्रयत्न केला तर वसतिगृह प्रमुख त्या विद्यार्थ्यांस खोली रिकामी करण्यास सांगू शकेल.
  - vi. वसतिगृह चालविणारी संस्था वसतिगृहातील कोणत्याही विद्यार्थ्यांचा गैरवर्तणूक / शिस्तभंग या कारणास्तव वसतिगृहातील प्रवेश संबंधित महाविद्यालय / संस्थेचे प्राचार्य / संचालक यांच्या सहमतीने रद्द करु शकतील.
  - vii. वसतिगृहात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांने वसतिगृहाचे नियम पाळणे आवश्यक आहे व वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांची एकूण वर्तणूक वसतिगृह प्रशासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या नियमानुसार असणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहील.
  - viii. वसतिगृहात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहात राहताना विहित केलेल्या नियमांचे पालन करणे आवश्यक आहे, त्यासाठी आवश्यक आचार संहिता वसतिगृह वार्डननी तयार करून सत्राच्या सुरुवातीस सर्व विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीशः निर्दर्शनास आणून द्यावी. ही आचार संहिता सर्व प्रवेशित विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहील. अन्यथा, त्यांच्याविरुद्ध योग्य ती कारवाई करण्याचे अधिकार संबंधित संस्थेस राहतील.
  - ix. जर एखाद्या विद्यार्थ्यांस संस्थेविरुद्ध / व्यवस्थापनाविरुद्ध तक्रार असेल, तर तो विद्यार्थी संबंधित जिल्हाधिकारी तसेच विभागीय सहसंचालक, तंत्रशिक्षण / उच्च शिक्षण यांच्याकडे लेखी तक्रार करु शकेल.
  - x. प्रत्येक विद्यार्थ्यांस महाविद्यालय / संस्थेच्या प्राचार्य / संचालकाकडून प्रत्येक सत्रात ७५ टक्के हजेरीबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागेल. तसे नसल्यास याबाबतची सबळ कारणमिमांसा द्यावी लागेल.
१७. वसतीगृहात इतर अभ्यागतांचा अधिवास अनुज्ञेय नाही.
१८. वसतिगृहामध्ये विद्यार्थ्यांना आवश्यक त्या सुविधा जसे वीज, पाणी, इंटरनेट, खाणावळ (जेवणाची व्यवस्था), साफसफाईची व्यवस्था, सुरक्षतेची व्यवस्था इत्यादी पुरवण्याची जबाबदारी निवड केलेल्या संस्थेची राहिल. यासाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत

चालविल्या जाणाऱ्या वस्तिगृहासाठी विहित करण्यात आलेले निकष/नियमावली संस्थेने उपयोगात आणावी.

१९. सुविधांबाबत कोणत्याही तक्रारी प्राप्त झाल्यास आणि सुविधा असमाधानकारक असल्याचे जिल्हाधिकारी यांचे मत झाल्यास अथवा इमारतीमध्ये गैरकृत्य होत असल्याचे अथवा इमारतीचा वापर अन्य प्रयोजनासाठी करण्यात येत असल्याचे निर्दर्शनास आल्यास आवश्यक ती पूर्वसूचना देऊन व संस्थेचे म्हणणे ऐकून अशा संस्थेशी केलेला करारनामा रद्द करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना राहतील. करारनामा रद्द केल्यानंतर नियत दिनांकास अथवा जास्तीत जास्त एक महिन्याच्या आत इमारतीचा ताबा संबंधित संस्थेने जिल्हाधिकारी यांना परत करणे गरजेचे राहिल. नियत दिनांकास इमारतीचा ताबा संबंधित संस्थेने जिल्हाधिकारी यांना परत करणे गरजेचे राहिल. नियत दिनांकास इमारतीचा ताबा संस्थेने परत न केल्यास, संस्थेकडून प्रचलित भाड्याच्या दुप्पट दराने महसुली वसुली करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना राहतील.

२०. हे नियम सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू होतील.

२१. या व्यतिरिक्त आवश्यकतेनुसार शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.वसति-५३१४/प्र.क्र.१७७/मशि-२, दि.२३ मे, २०१६ अन्यथे विहित करण्यात आलेल्या प्रवेश नियमावलीतील तरतूदी वस्तिगृह व्यवस्थापनासाठी लागू राहतील.

२२. जिल्हातील शासकीय तंत्रनिकेतनांचे प्राचार्य यांनी सदर वस्तिगृहास वेळोवेळी भेट देवून त्याचा अहवाल जिल्हाधिकारी यांना तसेच संचालक, तंत्र शिक्षण यांना सादर करणे आवश्यक राहिल.

२३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई अथवा जिल्हाधिकारी यांना वस्तिगृहाच्या दैनंदिन व्यवस्थापनासाठी संबंधित संस्थांना या व्यतिरिक्त आवश्यक त्या सूचना देण्याचे अधिकार राहतील.

*****